

Dato: 13-06-2025 /Journalnummer: 88.00.00-S00-1-24

Afgørelse kontrolprogram Langå Vandværk 2025-2030

Til Langå Vandværk

Hermed modtager I det fastlagte kontrolprogram 2025 til 2030, som skal sikre regelmæssig kontrol af vandkvaliteten fra vandforsyningen.

Kontrolprogrammet er udarbejdet i medfør af Drikkevandsbekendtgørelsen¹, og forholder sig derudover til lokale forhold, i henhold til analyseomfang og analysefrekvens.

Ændres der i Drikkevandsbekendtgørelsen vil Randers Kommune orientere og vejlede om, hvordan disse ændringer skal implementeres i kontrolprogrammet.

Kontrolprogrammet er gældende indtil 31/12/2030.

Der kan klages over denne afgørelse frem til den 11/07/2025 – se klagevejledningen.

Kontrolprogrammet består af dette brev med tilhørende bilag. Bilaget indeholder vandværkets stamdata, kontrolprogram, kontrolpakker, undtagelsesparametre og oversigt over prøvetagningssteder.

I skal sende dette brev samt tilhørende bilag til et akkrediteret analysefirma². I kan frit vælge hvilket laboratorium, I vil benytte. I forlængelse af udarbejdelsen af jeres kontrolprogrammet, skal I udvælge prøvetagningsadresser for de næste 5 år. I skal selv aftale prøvetagningssteder med analysefirmaet.

¹ Bekendtgørelse nr. 221 af 25/02/2025 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg § 17 stk. 3 (Drikkevandsbekendtgørelsen)

² Vandprøver skal udtages og analyseres af et akkrediteret analysefirma jf. Drikkevandsbekendtgørelsens §17

Prøvetagningsstederne må ikke udtages ved samme forbruger eller på den samme del af ledningsnettet, hver gang prøven udtages.

I kontrolprogrammet (se bilag 1) er anført hvornår prøverne skal tages og hvordan prøverne på skift skal udtages ved forskellige forbrugere. Har Randers Kommune stillet krav om prøvetagning på specifikke adresser eller zoner, vil det fremgå af kontrolprogrammets Bilag 1.

Risikovurdering

Randers Kommune skal på baggrund af en risikovurdering gennemgå hvilke grundvandsforurenende trusler der foreligger indenfor indvindingsoplandet, samt om rå- eller rentvand udviser tegn på ukendte forureningskilder. Resultatet herfra benyttes til, at præciserer vandværkets kontrolprogram, så alle drikkevands kvalitetskrav overholdes. På figur 1 ses de 2 indvindingsoplande til Langå Vandværks borer.

Risikovurderingen ses i kontrolprogrammets bilag. Nedenstående i Tabel 1, ses en opsummering af risikovurderingen.

Tabel 1 – Risikovurdering af vandværket med henblik på, at efterse om der er behov for supplerende analyser eller ændret prøvetagnings hyppighed i det ordinære kontrolprogram.

	Kort beskrivelse af forhold	Vurdering af risiko og beskrivelse af parameter hvis risikoen er andet end lav.
Kildeplads/BNBO	BNBO er vurderet at være sårbar overfor forurening med pesticider og andre miljøfremmede stoffer, dog ingen direkte kilder	Lav risiko Langå vandværk har indgået aftaler om pesticidrestriktioner indenfor BNBO'erne.
indvindingsopland	Bebyggelse og landbrugsområde	Lav til moderat risiko for pesticider og nitrat grundet
forureningskilder indenfor indvindingsoplandet	Pesticider i et øvre grundvandsmagasin, vurderes at være med	Lav risiko
Tilstand vandværk	God tilstand	Lav risiko
Tilstand borer	DGU - 68. 910 - god tilstand	Lav risiko
Tilstand borer	DGU – 68.1065 - god tilstand	Lav risiko
Tilstand borer	DGU – 68.1130 - god tilstand	Lav risiko
	DGU – 68.1131 - god tilstand	Lav risiko
Tilstand ledningsnet	God stand – lavt vandspild	Lav risiko
Råvand	Boring 68.910: Der er ikke påvist nitrat. Svagt stigende sulfat (31 mg/l). Ingen fund af miljøfremmede stoffer. Boring 68.1065: Der er ikke påvist nitrat. Svagt stigende sulfat (33 mg/l). Ingen fund af miljøfremmede stoffer. Boring 68.1130: Der er ikke påvist nitrat. Stabilt sulfat (29 mg/l). Forhøjet fluorid. Ingen fund af miljøfremmede stoffer Boring 68.1131: Der er ikke påvist nitrat. Stabilt sulfat (28 mg/l). Forhøjet fluorid. Ingen fund af miljøfremmede stoffer	Lav risiko
Rentvand	God kvalitet. Overholder kvalitetskravene. Ingen fund af pesticider over detektionsgrænsen.	Lav risiko
Grundvandsforekomster	Grundvandsforekomst dkmj_977_kalk har god kvantitativ tilstand, men dårlig kemisk tilstand grundet pesticider i drikkevand, dog ikke et problem lokalt-	Lav risiko

Supplerende analyser og hyppigheder på baggrund af risikovurderingen

Risikovurderingen har ikke givet anledning til ændringer i analyseparametre eller – hyppigheder

Randers Kommune vurderer, at parametrene som indgår i kontrolprogrammet, tager højde for de forureningsstoffer, som allerede er påvist i indvindingsoplandet.

Undtagelser i analysepakkerne

I drikkevandsbekendtgørelsen beskrives en lang række stoffer og analysegrupper, som kun skal medtages i kontrolprogrammet, hvis bestemte forudsætninger gør sig gældende. Disse stoffer og analysegrupper fremgår i bilag 1 under fanebladet "Undtagelsesparametre".

Da råvandet vurderes at være reduceret, dvs. uden nitrat (eller med et lavt indhold af nitrat) skal der analyseres for metan og svovlbrinte i forbindelse med boringskontrollerne.

Derudover er der for Langå Vandværk ingen af de anførte forudsætninger gældende, hvorfor der ikke skal medtages nogen af de øvrige nævnte stoffer af "Undtagelsesparametre". Såfremt forudsætningerne på et senere tidspunkt bliver gældende, kan der være andre stoffer og analysegrupper, der fremadrettet skal indgå i kontrolprogrammet.

Kontrolprogram

I den lovpligtige del af det nye kontrolprogram, ligger hovedparten af analyserne ude hos forbrugeren, og udtages som straks prøver, benævnt som Gruppe A og Gruppe B parametre.

Gruppe A og B prøver spredes ud over året og udtages fordelt over ledningsnettet, så vandværket sikrer, at alle dele af distributionsnettet undersøges, og dermed har repræsentative analyser for årstidsvariation og sæsonpræget forbrugsmønster (jf. kapitel 4.2 i vejledning i Vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg af den 04/02/2022). Kontrolprogrammet består derudover af lovpligtige boringskontroller, samt analyse for nitrit ved afgang vandværk.

Kontrolprogrammet er gældende i en periode på maksimalt 6 år. Kommunen kan til enhver tid kan tage kontrolprogrammet op til fornyet vurdering, når det er miljø- eller sundhedsfagligt begrundet jf. Drikkevandsbekendtgørelsens §17 stk. 3.

I kontrolprogrammet vedlagt i bilagene fremgår en række anbefalet driftskontroller hhv. på ledningsnettet og ved afgang vandværk, samhörigt med Gruppe-A taphane prøver. Disse analyser er ikke lovpligtige, men vandværket har ved disse "bør analyser" den påkrævede dokumentation for, om en eventuel forurening skyldes vandværkets egne installationer jf. § 24 eller forbrugers private installationer.

Der er ikke tilføjet en "bør analyse" på ledningsnettet i det kvartal, hvor der udtages prøve fra afgang vandværk. Ved afgang vandværk er der tilføjet måling for tilstandsparametre hårdhed og oxygenindhold.

Kontrolprogrammet for Langå Vandværk tager udgangspunkt i en dagsproduktion af drikkevand på 100-1000 m³, hvilket svarer til fire Gruppe A-analyser/år samt én Gruppe B-analyse hvert andet år. Børingskontrollen udføres én gang hvert 4. år. Kontrolprogrammet er vedhæftet som Bilag 1.

Operationelle kontrolprogram

Det operationelle kontrolprogram skal hurtigt skabe indsigt i problemer vedrørende den driftstekniske funktion og vandkvaliteten, således at der hurtigt kan iværksættes afhjælpende foranstaltninger. Det operationelle kontrolprogrammer skal bekræfte effekten af vandforsyningsens kontrolforanstaltninger i relation til indvinding, behandling, distribution og oplagring.

Det operationelle kontrolprogram kan indeholde ugentlige eller kontinueret analyser for turbiditet.

Da vandværket indvinder fra grundvandskilder, kan turbiditet være forårsaget af jern og mangan. Det vurderes derfor, at vandværket ikke behøver et operationelt kontrolprogram for turbiditet.

Høring

Udkast til afgørelse om kontrolprogram blev den 05/06/2025 sendt i partshøring med frist for bemærkninger senest den 30/06/2025.

Vandværket indsendte høringssvar den 09/06/2025 med to mindre kommentarer, som er indarbejdet i afgørelsen.

Da der ikke er øvrige parter i sagen, og høringssvaret er modtaget og behandlet, er høringsperioden afsluttet før den angivne frist.

Lovgivning

Vores afgørelse om kontrolprogram for Langå Vandværk er truffet i henhold til § 17, stk. 3 i Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, BEK nr. 221 af 25/02/2025.

I henhold til § 17 stk. 3 skal Randers Kommune, som tilsynsmyndighed, fastlægge kontrolprogrammet i en afgørelse. Herudover skal vi til enhver tid tage kontrolprogrammet op til fornyet vurdering, når det er miljø- eller sundhedsfagligt begrundet. Kontrolprogrammet gælder i maksimalt 6 år fra 2025 - 2030, før det jf. § 17 stk. 3 enten skal opdateres eller godkendes uden ændringer.

Klagevejledning

Der kan klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over kommunens afgørelse efter Vandforsyningslovens §75, indtil 4 uger efter at afgørelsen er offentliggjort. Du er klageberettiget, hvis du er part i sagen, har en retlig interesse i sagen eller repræsenterer en landsdækkende forening og organisation, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser. En eventuel klage skal indgives via

Klageportalen på Nævnenes Hus: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Afgørelsen er annonceret på Randers Kommunes hjemmeside, www.Randers.dk, den 13/06/ 2025, og sidste dag for klage er den 11/07/2025.

Vi gør opmærksom på, at du skal bruge NemID for at klage, også hvis du repræsenterer et firma eller en organisation. Der skal indbetales et gebyr på 900 kr. for at klage som privatperson og 1800 kr., hvis du repræsenterer et firma eller en organisation.

Hvis du ikke kan bruge den digitale klageportal

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal normalt afvise en klage, der ikke kommer ind via Klageportalen. Hvis du af en eller anden grund ikke kan bruge ovenstående klageadgang, så kan du sende din indsigelse til Randers Kommune sammen med begrundelsen for, at du ikke kan anvende klageportalen.

Kommunen videresender din henvendelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som vil afgøre, om du har en gyldig grund til ikke at anvende klageportalen.

Søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden seks måneder efter afgørelsen er meddelt, jævnfør Vandforsyningslovens §81.

Kontakt

Ring eller skriv endelig til os, hvis der er spørgsmål. Vi kan træffes på drikkevand@randers.dk eller på tlf. 2055 5618.

Med venlig hilsen

Asger Ryge Petersen

Geolog